

Zaključna konferenca projekta Bralna pismenost in razvoj slovenščine – OBJEM

Dvajsetega aprila 2022 je prek spleta potekala zaključna konferenca za sodelujoče v projektu Bralna pismenost in razvoj slovenščine – OBJEM, in sicer z naslovom Bralna pismenost kot prihodnji izziv in razvojna priložnost. Njen temeljni namen je bil predstaviti ugotovitve iztekajočega se projekta, hkrati pa predstaviti tudi učno okolje za razvoj bralne pismenosti po celotni vertikali izobraževanja.

Konferenca je potekala v obliki plenarnih in sekcijских predavanj, katerih osrednje teme so bile (povzeto po prejetem vabilu na konferenco):

- razvoj, spodbujanje in spremljanje zgodnje pismenosti;
- postopno, sistematično in individualizirano opismenjevanje ter razvijanje bralne pismenosti;
- pismenost kot večšina z osredotočenostjo na bralno pismenost po celotni vertikali izobraževanja;
- učno okolje za bralno pismenost (strokovna usposobljenost vzgojiteljev/učiteljev, vzpodbudno učno okolje za bralno pismenost pri vseh predmetih, predšolske/šolske knjižnice);
- sodelovanje v projektu (kolegialne hospitacije, mreženje, delovanje projektnih timov), pedagoško vodenje za skupno učenje in vključenost;
- prilagajanje učnega jezika za dvig ravni bralne pismenosti.

Konferenco sta otvorili Romana Fekonja (ZRSŠ) z uvodom ter Stanka Preskar (ZRSŠ) s kratkim pogledom na razvojne priložnosti vrtcev in šol. Sledili sta plenarni predavanji, Jezik kot osnovno šolsko orodje in dobro opremljena slovenščina Kozma Ahačiča (Inštitut za

slovenski jezik Frana Ramovša ZRS SAZU) ter Od opismenjevanja do kritičnega branja Nine Novak in Sandre Mršnik (ZRSŠ). Jedrni del konference sta sestavljali dve sekciji predavanj, prva je obsegala osem sklopov sekcijских predavanj¹ pod skupnim naslovom Raznolikost vplivov na bralno pismenost, druga pa sedem sklopov sekcijских predavanj² pod skupnim naslovom Bralna pismenost kot večšina od vrtca do konca srednje šole. Predavanja prve sekcije so izvajali strokovni delavci vrtcev in osnovnih ter srednjih šol, saj je šlo predvsem za predstavitev primerov dobrih praks, ki so se v šolskem okolju razvile v okviru projekta OBJEM, predavanja druge sekcije pa so bila bolj teoretične narave in so jih izvajali predstavniki Univerze iz Ljubljane in Maribora. Vsakemu sklopu predavanj iz prve sekcije je vsebinsko ustrezal po en sklop predavanj iz druge sekcije. Kot udeleženec konference si predhodno iz vsake sekcije za poslušanje lahko izbral po en sklop predavanj, saj so le-ta zaradi obsežnosti in velikega števila tekla hkrati. V zaključku

- ¹ Naslovi posameznega sklopa znotraj prve sekcije: Didaktični pristopi pri uvajanju gradnikov zgodnje pismenosti v vrtcu; Postopno, sistematično in individualizirano opismenjevanje in razvijanje bralne pismenosti; Bralna pismenost kot večšina – osredotočenost na bralno pismenost po vertikali; Kako integrirati šolsko knjižnico ali kako je šolska knjižnica središče branja in stičišče medpredmetnega povezovanja; Prilagajanje učnega jezika – slovenščina kot učni jezik za govorce slovenščine kot drugega jezika; Bralna pismenost pri vseh predmetih; Sodelovanje in trajnost projekta – kolegialne hospitacije, mreženje, projektni timi; Pedagoško vodenje za skupno učenje in vključenost.
- ² Naslovi posameznega sklopa znotraj druge sekcije: Zgodnja pismenost – razvoj, spodbujanje, spremljanje; Bralna pismenost po vertikali (gradniki, multimodalnost ...); Učno okolje, ki spodbuja razvoj bralne pismenosti; Bralna pismenost in njene razsežnosti (spremljanje, merjenje); Šolska knjižnica za vsakogar; Prilagajanje učnega jezika za dvig ravni bralne pismenosti; Pedagoško vodenje za razvoj pedagoške prakse.

Slika 1: Predavanje Romane Fekonja

Slika 2: Plakat OŠ Puconci

konference so nato moderatorji na kratko predstavili povzetke vseh sklopov, s čimer je bila konferenca na koncu vsebinsko in formalno zaokrožena celota.

Kot udeleženka konference in kot knjižničarka sem iz prve sekcije izbrala sklop predavanj z naslovom *Kako integrirati šolsko knjižnico ali kako je šolska knjižnica središče branja in stičišče medpredmetnega povezovanja*, iz druge sekcije pa sklop predavanj z naslovom *Bralna pismenost po vertikali (gradniki, multimodalnost ...)*. Predstavljeni primeri dobrih praks iz prve sekcije, vezani na Vrtec pri OŠ Franceta Prešerna Črenšovci (Andreja Sever: »Vrtčevska« (šolska) knjižnica), na OŠ Škofja Loka - Mesto (Barbara Tušek: Posodobljen model šolske knjižnice v praksi) in na SŠ Izola (Marlene Zorjan Hrovat: Vključenost knjižničnih vsebin v pouk) so me navdušili, tudi z dovrše-

no izdelanimi zaključnimi plakati, enako pa je bilo tudi s predavanji iz druge sekcije, ki so bila predvsem teoretične narave in so jih imele Simona Pulko (Kateri pristopi podpirajo uvajanje gradnikov?), Janja Batič (Multimodalno branje za vse) in Dragica Haramija (Multimodalno branje za vse, Gradniki bralne pismenosti in njihov pomen v izobraževanju). Izvedela sem marsikaj zanimivega, kar pa je še pomembnejše, ob poslušanju predavanj se mi je utrnila marsikatera nova ideja, ki bo v prihodnosti popestrila moje delo v šolski knjižnici.

Ob zaključku konference so organizatorji povedali, da bodo posnetki predavanj obeh sekcij in vseh sklopov za poslušanje kmalu na razpolago prek spleta, prav tako pa so omenili, da bodo izsledki projekta izšli v dveh publikacijah, ki bosta za branje dostopni v Digitalni bralnici ZRSŠ. ●

Mag. Petra Mikeln

»Dobrodušna šestdesetletnica« – jubilej gibanja Bralna značka

Tretjega maja se je v Cankarjevem domu s slavnostno prireditvijo sklenilo praznovanje ob 60-letnici gibanja Bralna značka. Prvo tekmovanje za Prežihovo bralno značko sta

namreč v šolskem letu 1960/1961 osnovala ravnatelj osnovne šole na Prevaljah, pisatelj Leopold Suhodolčan, in profesor slovenščine na tej šoli, Stanko Kotnik; prve Prežihove